

Il-Ħadd, 1 ta' Settembru 2019

Ġesù daħal għand wieħed mill-kapijiet tal-fariżej biex jiekol għandu, u qagħdu għajnejhom fiħ. Billi ra b'għajnejh kif il-mistednin bdew jagħzlu l-postijiet ta' quddiem fil-mejda, qalilhom din il-parabbola: "Meta wieħed jistiednek għal xi festa ta' tiegħ, tmurx toqgħod fil-post ta' quddiem ... Għall-kuntrarju, meta tkun mistieden, mur inxteħet fil-post tal-aħħar, biex meta jiġi dak li stiednek jgħidlek: 'Ħabib, itla f'post aktar 'il fuq'. U dan ikun ta' ġieħ għalik quddiem dawk kollha li jkunu fil-mejda miegħek. Għax kull min jitkabbar, jiċċekken; u min jiċċekken, jitkabbar."

*Mill-Evangġelju skont San Luqa,
kapitlu 14, versi 1. 7-8a. 10-11*

274

"B'din ir-rakkomandazzjoni Ġesù ma jridx jagħti xi regola ta' mgieba soċjali imma lezzjoni dwar il-valur tal-umiltà ... Kliemu juri ċar attegġjamenti opposti għal xulxin: l-attegġjament ta' min jagħzel postu u l-attegġjament ta' min iħalli lil Alla jagħtih il-post, u l-ħlas jistennieh mingħandu. Alla jħallas ħafna aktar mill-bnedmin! Hu jagħtina post ferm isbaħ minn dak li jagħtuna l-bnedmin! Alla jagħtina post qrib qalbu, u l-ħlas tiegħu hu l-ħajja eterna."

PAPA FRANĠISKU,
Angelus, 28 Awwissu 2016

*Kemm jien
umli?*

*Kif
qed ngħixha
l-umiltà?*

Il-post ta' quddiem

Kemm qiegħda fina, Mulej,
li nimbuttaw lilna nfusna b'kull mod possibbli!
Kemm qiegħda fina
li nagħzlu l-post ta' quddiem kull fejn inkunu!
Kemm qiegħda fina
li nuru li aħna importanti iktar minn ħaddieħor!
Kemm qiegħda fina li niżguraw
li l-preżenza tagħna tkun waħda li tinħass!
Kemm jonqosna, Mulej
biex nibdew naħsbuha bħalek tassew!
Inti tgħidilna
li l-post ta' quddiem li tagħtina Int
ikun tagħna żgur
kull meta nservu lill-oħrajn,
kull meta nagħmlu xi ħaġa tajba lil ħaddieħor.
Jista' jkollna post isbaħ u aħjar minn tiegħek?

It-Tnejn, 2 ta' Settembru 2019

Ġesù ġie Nazaret fejn kien trabba. Daħal fis-sinagoga tagħhom, kif kien imdorri jagħmel nhar ta' Sibt, u qam biex jaqra. Tawh f'idejh il-ktieb ta' Isaija l-profeta, fetħu u sab fejn kien hemm miktub dan li ġej: "L-Ispirtu tal-Mulej fuqi, għax hu kkonsagrani. Bagħatni nħabbar il-ħelsien lill-imjassrin, inwassal il-bxara t-tajba lill-fqajrin, u d-dawl mill-ġdid lill-ġhomja, irrodd il-ħelsien lill-maħqurin u nxandar is-sena tal-grazzja tal-Mulej." Imbagħad raġa' għalaq il-ktieb, tah lura lill-qaddej u qagħad bilqiegħda ... U beda jgħidilhom: "Din il-kitba seħħet illum, intom u tisimgħu."

*Mill-Evangġelju skont San Luqa,
kapitlu 4, versi 16-20a. 21*

275

"Ġesù jindirizza l-Bxara t-Tajba lil kulħadd, ħadd eskluż; anzi jipprivileġġja lill-aktar imbiegħda, lill-batuti, lill-morda, lil dawk skartati mis-soċjetà.

Li tevangeliżza lill-foqra jfisser li nersqu lejhom, ifisser li nfittxu l-ferħ fil-qadi li nagħtuhom, li neħilsuhom mill-jasar tagħhom, u dan kollu f'isem u bl-Ispirtu ta' Kristu, għax huwa Hu nnifsu l-Evangġelju ta' Alla, il-Ħniena t'Alla, il-ħelsien ta' Alla; huwa Hu li ftaqar biex jagħnina bil-faqar tiegħu."

PAPA FRANĠISKU,
Angelus, 24 Jannar 2016

*Lil Kristu
nħallih iwettaq
l-missjoni
ta' liberazzjoni
fija?*

*Kemm
qed nissieħeb
f'din
l-istess missjoni
tiegħu?*

Fuq missjoni

Dawk li jeħtiegu l-ħelsien tiegħek, Mulej,
huma bla għadd.

Imma lkoll kemm huma
għeżież ħafna għalik,
wieħed wieħed u waħda waħda.

Hekk ukoll tridhom li jkunu għal min jimxi warajk.

F'ismek u bl-Ispirtu tiegħek

Inti ssejħilna

għal din il-ħidma ta' ħelsien magħhom.

Tħalliniex noqogħdu lura minn din il-missjoni

minħabba l-limitazzjonijiet tagħna,

minħabba d-dgħufijiet tagħna,

minħabba l-istess faqar tagħna.

Hemm is-saħħa tas-Sagramenti tal-Magħmudija

u tal-Grizma tal-Isqof li rċevejna

li tagħmel tajjeb!

It-Tlieta, 3 ta' Settembru 2019

Ġesù nizel Kafarnahum, belt tal-Galilija, u f'jum is-Sibt qagħad jgħallem lin-nies, li baqqħu mistagħġba bil-mod tat-tagħlim tiegħu, għax id-diskors tiegħu kien ta' wieħed li għandu s-setgħa. U kien hemm raġel fis-sinagoga li kellu fih spirtu ta' xitan imniġġes, u qabad jgħajjat b'leħen għoli: "Ah! x'għandna x'naqsmu, Ġesù ta' Nazaret? Ġejt biex teqridna? Jiena naf min int: il-Qaddis ta' Alla!" Imma Ġesù widdbu bis-sħiħ u qallu: "Iskot, u oħroġ minnu!" Imbagħad l-ispirtu xeħtu fin-nofs u ħareġ minnu bla ma għamillu ħsara. U kulħadd stagħġeb.

*Mill-Evangjelju skont San Luqa,
kapitlu 4, versi 31-36a*

276

"Fil-kliem ta' Ġesù Bniedem kienet tinħass il-qawwa kollha tal-Kelma t'Alla, l-awtorevolezza ta' Alla, li nebbaħ l-Iskrittura. U waħda mil-karatteristiċi tal-Kelma t'Alla hi li dak li jgħid iqiegħdu fis-seħħ. Għax il-Kelma t'Alla hija l-istess rieda tiegħu ... Wara li pprietka, Ġesù juri mill-ewwel is-setgħa tiegħu għax lir-raġel jeħilsu mix-xitan li kien jaħkmu ... jeħilsu mill-malinn bis-setgħa tal-kelma tiegħu biss."

PAPA FRANĠISKU,
Angelus, 1 Frar 2015

*X'post
għandha
l-Kelma ta' Alla
f'ħajti?*

*Inħalliha
tinfiltra
lill-qalb tiegħi
bil-qawwa
tagħha?*

Mhux kelma biss

Missier Qaddis,
il-Kelma tiegħek hija Kelma li tgħajjex.
Kif nista' jien
li fija hemm tbaqbaq ix-xewqa għall-ħajja
ma nħallihiex tmantnini u ssaħħaħni?
Il-Kelma tiegħek hija Kelma li tibdel il-qlub.
Kif nista' jien li nsib tant taħlit f'qalbi,
ma niħallatx iktar mal-Kelma tiegħek?
Il-Kelma tiegħek hija Kelma li tillibera.
Kif nista' jien li f'ħajti hemm tant ħwejjeg
li lili jagħmluni skjav tagħhom,
noqgħod lura milli nkun qrib ta' din il-Kelma?
Il-Kelma tiegħek hija Kelma li ssalva.
Kif nista' jien
li mhux l-ewwel darba li nħossni qed negħreq
ma niggranfax magħha?

L-Erbgħa, 4 ta' Settembru 2019

Omm il-mara ta' Xmun kellha fuqha deni qawwi, u talbu lil Ġesù jgħinha. Resaq fuqha, ordna lid-deni, u d-deni ħallieha. U minnufih qamet u bdiet isservihom. Hija u niezla x-xemx, dawk kollha li kellhom il-morda, kien x'kien il-mard tagħhom, ħaduhomlu quddiemu. Hu qiegħed idejh fuq kull wieħed minnhom u fejjaqhom ... Meta sebaħ, ħareġ u mar f'post imwarrab. In-nies bdew ifittxuh u marru ħdejh u riedu jzommuh biex ma jitlaqx minn ħdejhom. Izda hu qalilhom: "Jeħtiegli nxandar l-Evangēlju tas-Saltna ta' Alla lill-ibliet l-oħra wkoll, għax għalhekk kont mibgħut."

*Mill-Evangēlju skont San Luqa,
kapitlu 4, versi 38b-40. 42-43*

277

"Il-Vangēlu ma jipponix biss relazzjoni personali ma' Alla. U t-twegiba tagħna ta' mħabba m'għandniex nifhmuha bħala sempliċi ġabra ta' ġesti personali ċkejknin ma' xi ħadd fil-bżonn, li tista' tiegħu l-bixra ta' "karità *à la carte*, serje ta' għemejjel bil-ħsieb biss li nserrħu l-kuxjenza tagħna. Il-proposta hi s-Saltna ta' Alla; hawn qed nitkellem dwar l-imħabba lejn Alla li jsaltan fid-dinja. Skont kemm Hu jsaltan fostna, il-ħajja soċjali ssir spazju ta' fraternità, ġustizzja, ta' paċi, ta' dinjità għal kulħadd."

PAPA FRANĠISKU, Eżortazzjoni Appostolika,
Evangēlii Gaudium, nru 180, 24 Novembru 2013

*Is-Saltna ta' Alla
x'post għandi
għaliha?*

*Kemm inħalliha
taffettwani
fil-ħajja
konkreta
tiegħi?*

Iktar ma tagħmel wisa'

Iktar ma nagħmlulek wisa', Mulej,
iktar nagħrfu min Inti tassew.
Iktar ma nagħmlulek wisa',
iktar nagħrfu min aħna tassew.
Iktar ma nagħmlulek wisa'
iktar insibu lilna nfusna b'mod sħiħ.
Iktar ma nagħmlulek wisa'
iktar inħarsu lejn l-oħrajn b'mod sħiħ.
Iktar ma nagħmlulek wisa'
iktar jitnisslu fostna ambjenti ta' paċi.
Iktar ma nagħmlulek wisa'
iktar jikber ir-rispett veru
lejn id-dinjità ta' kull bniedem.
Ħa nagħmlulek wisa', Mulej,
f'kulma naħsbu, f'kulma ngħidu,
u f'kulma nagħmlu.

Il-Ħamis, 5 ta' Settembru 2019

Meta temm li kellu jgħid,
Ġesù qal lil Xmun:
"Aqdef 'il barra fil-fond,
u kalaw ix-xbiek tagħkom
għas-sajd." Wiegħbu Xmun:
"Mgħallem, għamilna lejli sħiħ
nithabtu u ma qbadna xejn.
Imma, la qiegħed tgħid int,
ħa nkala x-xbiek." Hekk għamlu,
u qabdu kotra hekk kbira ta' ħut
li x-xbiek tagħhom kien għoddu
nqasam ... Xmun Pietru, kif ra dan,
inxteħet f'riglejn Ġesù u qallu:
"Tbiegħed minni, Mulej, għaliex
jiena raġel midneb." ... Imbagħad
Ġesù qal lil Xmun: "Tibżax; minn
issa 'l quddiem tkun taqbad in-nies."

*Mill-Evangēlju skont San Luqa,
kapitlu 5, versi 4-6. 8. 10b*

278

"Il-post privileġġjat għal-laqqgħa
ma' Ġesù hu d-dnubiet tagħna ...
Pietru, din l-esperjenza jagħmel:
jara l-qawwa ta' Ġesù
u jara lilu nnifsu ... Jekk in-nisrani
ma jħossx li hu midneb u salvat
mid-Demm ta' Kristu Msallab,
dan ikun nisrani ta' nofs kedda.
Il-qawwa tal-ħajja nisranija
u l-qawwa tal-Kelma t'Alla
tinsab propju f'dak il-mument
fejn jiena, midneb, niltaqa' ma'
Ġesù, u dik il-laqqgħa tibdilli ħajti,
u tagħtini l-qawwa biex inħabbar
is-salvazzjoni lill-oħrajn."

PAPA FRANĠISKU,
Meditazzjoni, 4 Settembru 2014

*Kif inħares
jien
lejn dñubieti?*

*Lil Kristu
ndaħħlu
fihom?*

Midneb salvat

Dñubieti

- kbar kemm huma kbar -

lilek ma jdarsukx, Mulej,

anzi jgennuk biex tkun Salvatur!

Ħa jkunu huma

li jlaqqgħuni mal-fidwa

li Inti taf tagħti.

Ħa jkunu huma

li jgörruni lejn il-ħniena tiegħek.

Ħa jkunu huma

li jgħadduni f'idejn l-imħabba tiegħek.

Ħa jkunu huma

li jħegġuni nxerred ma' kullimkien

il-ferħ tas-salvazzjoni tiegħek.

Ħa jkunu huma

li jxennquni għal ħwejjeġ kbar!

Il-Ġimgħa, 6 ta' Settembru 2019

Il-Fariżej u l-kittieba tagħhom qalu lil Ġesù: "Id-dixxipli ta' Ġwanni sikwit isumu u joqogħdu jitolbu, u dawk tal-Fariżej ukoll, imma tiegħek jieklu u jixorbu!" U Ġesù qalilhom: "Jaqaw tistgħu gġagħlu lill-ħbieb tal-għarus isumu sakemm l-għarus ikun għadu magħhom? Imma għad jasal iż-żmien meta l-għarus jeħduhulhom minn magħhom, u mbagħad isumu dakinhar." ... Qalilhom ukoll: "L-inbid il-ġdid ma jqegħduhx f'damiġġani qodma tal-ġild, għax inkella l-inbid il-ġdid jifqa' d-damiġġani, u jixtered hu u jintilfu d-damiġġani. Iżda nbid ġdid iqegħduh f'damiġġani godda."

*Mill-Evangjelju skont San Luqa,
kapitlu 5, versi 33-35. 37-38*

279

"Il-poplu kellu l-liġi li kien taħ Mosè u mbagħad kellu wkoll ħafna drawwiet u liġijiet żgħar oħra. Il-liġi kienet tħares lill-poplu imma kienet iżzommu prigunier! U huma kienu qed jistennew il-libertà, il-libertà definittiva li Alla kellu jagħti lill-poplu tiegħu permezz ta' lbnu. Din hi n-novità tal-Vanġelu, dik li tifdi l-liġi ... L-istil tal-Vanġelu huwa stil differenti, li jwassal għall-milja tal-liġi. Iva! Imma b'mod ġdid; huwa l-inbid il-ġdid f'damiġġani godda."

PAPA FRANĠISKU,
Meditazzjoni, 5 Settembru 2014

*Hajti
miftuħa
għal tiġdid
fil-Mulej?*

*X'inhu
li jfixkel
biex
dan it-tiġdid
iseħħ f'ija?*

Biex ma tibqax kiesħa

Il-ġarra ta' ħajti, Mulej,
xi drabi nistħajjilha waħda mill-ġarar tal-ħaġar
li kien hemm fit-tieg ta' Kana:
ġarra pjuttost kiesħa u iebsa!
Hekk naraha l-qalb tiegħi
meta l-Kelma tiegħek
ma nħallihiex tinkiteb fiha u tissawwar minnha.
Aġħmilni, Mulej, damiġġana ġdida,
damiġġana miftuħa dejjem għall-ġdid tiegħek;
damiġġana miftuħa
għall-ġdid tal-Vanġelu tiegħek;
damiġġana li tkun tista' tabilħaqq
timtela sax-xfar
bis-sħana li joffri l-inbid il-ġdid tiegħek;
damiġġana li tkun tista' anzi titfawwar b'dan l-inbid
għal għand damiġġani oħra.

Is-Sibt, 7 ta' Settembru 2019

Ġara li darba s-Sibt Ġesù kien għaddej minn għalqa miżrugħa, u d-dixxipli tiegħu bdew jaqtgħu s-sbul, ifarrkuh b'idejhom u jikluh. Xi wħud mill-Fariżej qalulhom: "Dan kif qegħdin tagħmlu dak li ma jiswiex nhar ta' Sibt?" Qabeż Ġesù u wegibhom: "Anqas dan ma qrajtu, x'għamel David meta ħadu l-ġuħ, huwa u dawk li kienu miegħu? Ma qrajtux kif daħal fid-dar ta' Alla u ħa l-ħobż tal-preżenza ta' quddiem il-Mulej, u kiel minnu hu u ta lil dawk li kienu miegħu, u madankollu ħadd ma kien jista' jiekol minnu ħlief il-qassisin biss?" U qalilhom: "Bin il-bniedem huwa sid is-Sibt ukoll."

*Mill-Evangjelju skont San Luqa,
kapitlu 6, versi 1-5*

280

"Id-difensuri veri tad-duttrina m'humieq dawk li jiddefendu l-ittra, imma l-ispirtu; mhux l-ideat, imma l-bniedem; mhux il-formuli, imma l-imħabba b'xejn ta' Alla u tal-maħfra tiegħu. Dan ma jnaqqas xejn mill-importanza tal-formuli ... ifisser imma li ngħollu l-kobor tal-veru Alla, li ma jimxix magħna skont kif jixirqilna u lanqas skont l-opri tagħna, imma biss skont il-qalb tajba tiegħu ... ifisser li nagħtu valur ikbar lil-liġijiet u l-kmandamenti, maħluqa għall-bniedem u mhux bil-kontra."

PAPA FRANĠISKU, Diskors tal-Għeluq,
Sinodu tal-Isqfijiet, Vatikan, 24 Ottubru 2015

B'għajnejn Alla

*Jien wieħed
minn dawk
li l-Vanġelu
ta' Kristu
nsakkru
f'għadd
ta' ligijiet
bla ħajja?*

*X'qed nagħmel
mill-Ispirtu
ta' Alla
li hemm
wara
kull ligi tiegħu?*

Kemm għandna bżonn, Mulej,
inħarsu u naqraw ir-realtajiet
bl-għajnejn tiegħek,
biex nixegħlu u ndawlu bil-fjamma tal-fidi
l-qlub maqtugħa tal-bnedmin tal-lum.
Kemm għandna bżonn, Mulej,
nagħtu xhieda quddiem kulħadd
li l-Vanġelu jibqa'
l-għajn ħajja ta' novità ta' dejjem,
kontra min irid jinduttrinah f'ġebel mejjet
biex iwaddbu lill-oħrajn.
Kemm għandna bżonn, Mulej,
inkunu tabilħaqq konvinti
li Inti,
ma' kull bniedem - hu min hu u hi min hi -
timxi biss skont il-qalb tajba li għandek.